

Příloha č. 1

Program Vzdělávání dětí od dvou do tří let

„Nejmladší dětičky naší školičky“

Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání:

Rok v přírodě aneb zahrada, jedna paráda

Pro roky:

1.9.2023 – NEURČITO

Věk:

2-3 roky

Obsah:

1. Úvod
2. Vývojová specifika dvouletých dětí
3. Adaptace
4. Zajištění věcných podmínek
5. Formy a metody práce
6. Metodika vzdělávání 2 – 3letých dětí
7. Motorické dovednosti
8. Rozvíjení poznávacích procesů
9. Řeč
10. Hra a učení

1. Úvod

Program Vzdělávání dětí od dvou do tří let je součástí Školního vzdělávací programu pro předškolní vzdělávání Rok v přírodě aneb Zahrada jedna paráda, který popisuje specifika edukační práce s dvouletými dětmi v podmínkách běžné mateřské školy.

2. Vývojová specifika dvouletých dětí

Pro dvouleté dítě je charakteristická potřeba stálosti prostředí, která dítěti zajišťuje pocit bezpečí, jistoty a potřeba otevřené budoucnosti, která dítě motivuje k aktivitě a činorodosti. Pro dítě v tomto věku je nesmírně důležitá také potřeba vědomí vlastní identity, která by měla být podpořena náležitou pochvalou za správné chování, správný výkon, poněvadž náležitě se chovat a působit tím „svým lidem“ radost je významným momentem v budování rodinné identity.

Dítě v tomto věku vstupuje do období vzdoru, ve kterém dochází ke zrodu psychologického „JÁ“, tzv. „jáství“ a to je doprovázeno projevy negativismu při střetu dvou vůlí. K dalším zvláštnostem dětské psychiky v tomto věku patří:

- egocentrismus, chce být středem pozornosti
- labilita prožívání – střídání nálad
- sugestibilita – ovlivnitelnost náladou, atmosférou, okolím (jeden pláče, začne další)
- expresivita chování – co teď cítí, dává najevo
- eidetismus (eidetické vlohly) – nerozlišují mezi představou a vjemem, „nepravá lež“
- konkretismus – vše musí být konkrétní, děti nevnímají pojem času – zítra, ale vnímají např. 1x se vyspíš
- personifikace – polidšťují věci, všechno je „živé“

3. Adaptace

Je velmi důležité uvědomit si, že to, jakým způsobem se dítě na mateřskou školu adaptuje a jak v ní bude spokojené, závisí na třech zásadních faktorech. Za prvé na samotném dítěti, na jeho povaze, samostatnosti a přizpůsobivosti, za druhé na vstřícnosti, pochopení a šikovnosti učitelky a za třetí na přístupu rodičů k jejich dítěti, k učitelkám a dalším zaměstnancům mateřské školy, k vedení mateřské školy i k zařízení samotnému.

Pro optimální adaptaci a následný harmonický rozvoj dětí raného věku je nutná úzká spolupráce s rodinou a vytváření podmínek pro zajištění návaznosti režimu v rodině i v mateřské škole.

Před nástupem do MŠ můžeme rodičům nabídnout společný pobyt na zahradě MŠ, na společných akcích, účast na Klubu nováčků.

V prvním týdnu umožníme seznamování s mateřskou školou společně s rodiči, nabídneme zkrácený dopolední pobyt. Vedeme děti k postupnému přivýkání si na prostředí třídy, herny, na hračky, děti, učitelky, denní program a k postupnému odloučení se od rodičů. Respektujeme rituály při loučení s rodiči. Je nutné získat od rodičů maximum důležitých

informací o dítěti (zdravotní stav, alergie, oblíbené činnosti, návyky, zvláštnosti stravování, vývojové zvláštnosti atd..). Využíváme individuální přístup a respektujeme vývojové potřeby a vývojová specifika dětí raného věku. Vytváříme základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace. Vedeme otevřenou, vstřícnou komunikaci s rodiči i s dětmi, společně hledáme konstruktivní řešení problémů

4. Zajištění věcných podmínek

- vybavení, hračky i celková organizace prostoru splňuje zajištění bezpečnosti a vytváří vhodné podmínky pro děti raného věku,
- zajištění klidného prostoru pro odpočinek a zároveň upravení denního režimu – delší časový prostor pro odpočinek i pro stravování a sebeobsluhu,
- zajištění dostatku náhradního oblečení pro případ nutného převlečení,
- pro zajištění zvýšených nároků na hygienu je nutná dopomoc nepedagogického pracovníka,
- postupné vedení dítěte k samostatnému používání toalety a kapesníku (ve spolupráci s rodinou)

5. Formy a metody práce

- individuální a skupinová práce,
- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi,
- situační učení,
- spontánní sociální učení,
- dramatická výchova,
- didakticky cílené činnosti,
- aktivity spontánní i řízené pedagogem,
- relaxační činnosti

6. Metodika vzdělávání 2 – 3letých dětí

- podporování hry, která je základní činností dětí
- postupné začleňování dětí ostýchavých,
- přizpůsobování denního režimu adaptabilitě dětí
- postupné začleňování dětí do řízených činností,
- postupné osvojování samoobslužné činnosti na toaletě, v umývárně, šatně, při stolování a při čištění nosu,
- nabízení účasti v řízených činnostech spolu se staršími dětmi

7. Motorické dovednosti

- vytváření podmínek k podpoře tělesných aktivit a zdraví, osobní spokojenosti a pohody
- zajištění bezpečnosti,

- uspokojování individuální potřeby pohybu a odpočinku, rozvíjení správného držení těla, automatizování již zvládnutých pohybů,
- uvolňování ruky prostřednictvím volného „čmárání“ (úchopové pastely, prstové barvy, silné tužky),
- rozvíjení smyslu pro rytmus (říkadla, dětské rytmicko-melodické nástroje),
- rozvíjení motorických a senzomotorických dovedností,
- zapojování dětí do vzdělávacích činností dle individuálních možností

8. Rozvíjení poznávacích procesů a sociálních vztahů

- podněcování aktivit,
- rozvíjení zvědavosti, fantazie,
- poznávání okolí, získávání orientace v čase a v prostoru,
- pojmenovávání částí lidského těla, předmětů denní potřeby,
- poznávání jmen dětí, kamarádů, třídních učitelek,
- postupné seznamování s přírodou (zvířata, ovoce, zelenina, rostliny),
- poznávání vlastností předmětů (barvy, tvary),
- postupné učení se prostorové orientaci, odhadování velikosti,
- vhodnou nabídkou činností dítěti napomáhat v chápání okolního světa,
- motivování k dalšímu poznávání,
- učení soužití ve společnosti vrstevníků,
- pomoc učitelky při řešení konfliktních situací mezi dětmi,
- respektování individuální potřeby dětí v navazování přátelství

9. Řeč

- poskytování správných mluvních vzorů,
- rozvíjení slovní zásoby dítěte (pasivní i aktivní slovní zásoby),
- využívat verbální i neverbální komunikace

10. Učení nápodobou

- zkoumání světa prostřednictvím smyslů a pohybových aktivit,
- objevování a zkoumání různých materiálů, předmětů, prostoru, sebepoznávání a poznávání ostatních,
- umožňování volných herních činností,
- realizování her s podporou dospělého,
- usnadňování her s vrstevníky (dítě – učitelka – dítě),
- respektování krátkodobé pozornosti dvouletého dítěte,
- nabízení jednoduchých, pestrých, krátkodobých činností,
- postupné procvičování se ve zvládnutí emocí afektivního chování,
- osvojování si nejjednodušších pravidel slušného chování,
- rozvíjení pocitu osobní jistoty a bezpečí